Ministerie van Defensie

Aan MINDEF
Van [redacted]
Afgestemd met [redacted]
In afschrift aan [redacted]

TER BESLISSING

Datum
26 maart 2026

Onze referentie
[redacted]

Opgesteld door
[redacted]
KD:Ambtelijke leiding
M [redacted]
[redacted]@mindef.nl

Aantal bijlagen
1. verdrag
2. toelichtende nota

Nota

MR: Instemming agendering van de meerjarige SOFA JOR en toezending RvS en Parlement

Aanleiding

In 2026 viert Nederland de 75e verjaardag van diplomatieke betrekkingen met Jordanië. Het Beleidskader Internationale Defensiesamenwerking geeft richting aan hoe defensiesamenwerking met landen in onder meer het Midden-Oosten wordt vormgegeven. Dit wordt nader uitgewerkt in de Regionale Deelstrategie Midden-Oosten 2025-2030. Hierin is Jordanië aangemerkt als één van de landen in het Midden-Oosten waarmee Defensie een "reguliere samenwerking" nastreeft. In de afgelopen jaren is er samengewerkt waaronder ten behoeve van *airdrops* boven Gaza en de NEO in Soedan. Om de samenwerking verder te bestendigen en vergemakkelijken is een (juridisch) raamwerk benodigd; dat zal (vooralsnog) bestaan uit een meerjarig, wederkerig statusverdrag (SOFA). De onderhandelingen omtrent het statusverdrag zijn afgerond, en hierover wordt u verzocht om een besluit.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de agendering van het statusverdrag met Jordanië in de ministerraad (MR) op of omstreeks 24 april a.s.. Het doel hiervan is tweeledig, namelijk het verkrijgen van instemming van de MR met ondertekening en voorlopige toepassing, en toezending van het verdrag, met het oog op stilzwijgende goedkeuring van het Parlement, voor advies aan de Afdeling Advisering van de Raad van State.

Kernpunten

- Met het meerjarige statusverdrag wordt, voor zover mogelijk, de (juridische) status gewaarborgd van Defensiepersoneel dat wordt ingezet voor militaire activiteiten in het respectievelijke ontvangende land.
- Zoals gebruikelijk bij statusverdragen, zal voor iedere concrete activiteit naar het verdrag worden verwezen in onderliggende afspraken, en bezien of er eventueel mitigerende maatregelen zullen worden genomen.
- Het aangaan van het verdrag betekent dus niet dat er bij voorbaat toezeggingen worden gedaan over de aard en invulling van (toekomstige) samenwerking; het verdrag biedt enkel het juridisch kader voor samenwerkingsactiviteiten, als partijen daartoe gezamenlijk besluiten, en behelst dus geen verplichting tot samenwerking.
- Het meerjarige verdrag neemt de noodzaak weg om het zgn. eenjarige eenzijdige statusverdrag uit 2014 te verlengen:
    - In 2014 zijn Nederland en Jordanië een eenjarig statusverdrag aangegaan (voor de inzet van Nederlandse F-16's in de strijd tegen ISIS (ATF-ME/OIR).
    - Het statusverdrag is in de periode 2015 tot en met 2025 door middel van protocollen steeds met een jaar verlengd en is op 1 oktober jl. voor de elfde keer verlengd.
- Na ondertekening (na instemming van de MR, op een nader te bepalen datum) zal het verdrag meteen 'voorlopig' kunnen worden toegepast. Dat neemt ook de noodzaak weg om dit jaar het eenjarige statusverdrag voor een twaalfde keer te verlengen.

- Het ondertekende verdrag (en de t.z.t. door u en uw ambtgenoot bij BZ te ondertekenen toelichtende nota) zal eerst aan de Raad van State voor advies worden aangeboden, en vervolgens ter stilzwijgende goedkeuring aan het parlement.
- Formele inwerkingtreding is pas mogelijk nadat beide partijen hun nationale procedures hebben voltooid.
- Bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken is eenzelfde procedure gestart, teneinde instemming te verkrijgen van uw ambtgenoot.

Toelichting

Financiële overwegingen

Geen bijzonderheden

Juridische overwegingen

Een belangrijk onderwerp in een SOFA is (strafrechtelijke) rechtsmacht. In dit verdrag heeft de zendstaat (strafrechtelijke) rechtsmacht over defensiepersoneel bij (vermoedelijke) strafbare feiten begaan in het gastland in het kader van de uitoefening van de dienst.

Communicatie

Er zal aandacht worden gegeven aan de ondertekening.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

Geen aanvullingen.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Deze beslisnota zal openbaar worden gemaakt gezien het Ministerie van Defensie eerstverantwoordelijk ministerie is voor dit verdrag: Alleen persoonsgegevens zullen worden gelakt.

[redacted]